

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน : ศึกษา
เฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช

PEOPLE'S PARTICIPATION IN INFRA-STRUCTURE ADMINISTRATION :
A CASE STUDY OF KHUAN NONGHONG SUB-DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, CHA-UAT DISTRICT
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

ศุภชัย จุฬะแพทย์

นายช่างโยธางค์การบริหารส่วนตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลควนหนองหงษ์ จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test หาค่า F - test และเปรียบเทียบรายคู่วิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชาชนได้เสนอปัญหา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ให้คำตอบแทนแก่ประชาชนเมื่อเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดแผนพัฒนาตำบล และได้เสนอแนวทางแก้ไข คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้เข้าร่วมประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เข้าร่วมติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในทุกโครงการ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารงาน, โครงสร้างพื้นฐาน

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows:- 1) to study people's participation in infra-structure administration of Khuan Nonghong sub-district administration organization, Cha-uat district Nakhon Si Thammarat province. 2) To compare people's participation in infra-structure administration of Khuan Nonghong sub-district administration organization, Cha-uat district Nakhon Si Thammarat province in the difference information of age, educational level and difference career. 3) To study the recommendation about the problem and the way to solve the problem people's participation in infra-structure administration of Khuan Nonghong sub- district administration organization, Cha-uat district Nakhon Si Thammarat province. Use the samples by 136 people. The instrument to collect data is open answer and close answer questionnaires. Analyze the information by auto statistic programme in Computer

to find frequency, percentage, diversion and to find value of Z.test F.Test. and LSD (Least Significant Difference)

The findings revealed as follows:-

People's participation in infra-structure administration of Khuan Nonghong sub-district administrative organization, Cha- uat district Nakhon Si Thammarat province, the general picture is in the middle level. When divide by age, educational level and career, is in the middle level. The result of comparison people's participation in infra-structure administration of Khuan Nonghong sub-district administrative organization, Cha- uat district Nakhon Si Thammarat province the significant is .001

The recommendation and the way to support people's participation in infra-structure administration of Khuan Nonghong sub-district administrative organization, Cha- uat district Nakhon Si Thammarat province. The people recommend about the payment for the participant when they attend the meeting. For the previous time they didn't get any payment. The people are not proud with the participation. Khuan Nonghong sub-district administrative organization, Cha- uat district should ask the people in the community to evaluate the performance with any projects.

Keywords: Participation, Administration, Infra-Structure

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็น“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบท อันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของตนเองหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (Political Participation) หรือที่เรียกกันว่าปกครองตนเอง (Local Self

government) ตามระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง กล่าวคือมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในตำบล มีการดำเนินงานโดยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม และได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดทิศทางและวางแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ก็ย่อมที่จะส่งผลให้ประชาชนในตำบลมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และรู้สึกตัวว่ามีความผูกพัน มีส่วนได้ส่วนเสียต่อตนเองต่อถิ่นอาศัย เป็นการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวม” (อุทัย หิรัญโต, 2523)

องค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการประกาศยกฐานะจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2539 ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน มีพื้นที่ประมาณ 75 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากร 6,703 คน และได้ดำเนินการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัด กรอบยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และนโยบายของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านตำบลไว้ 6 ด้าน คือ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจัดการองค์กร
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และการกีฬานันทนาการ

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การกระจายอำนาจจากส่วนกลางมายัง ส่วนท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางที่สำคัญในการบริหารประเทศ เพราะในการบริหารของส่วนกลางไม่รู้ถึงสภาพและระดับปัญหาของประชาชนที่แท้จริงอีกทั้งดูแลไม่ทั่วถึง จึงเข้าสู่ระบบการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงทำให้การบริการสาธารณะแก่

ประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ หากแต่ประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของตนในการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงาน แต่เพราะยังเป็นหน่วยงานที่ถือได้ว่ายังใหม่

ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ ซึ่งการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลที่พบในงานวิจัยในครั้งนี้ จะนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ และเป็นประโยชน์กับหน่วยงานอื่น ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1. **กลุ่มตัวอย่าง** คือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน คำนวณหากลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านโดยใช้การสุ่มแบบเป็นสัดส่วน ต่อจากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงส์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Opened form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ทาค่า F - test และเปรียบเทียบรายคู่แบบ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 361 คน จำแนกตามตัวแปร ดังต่อไปนี้

1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 221 คน คิดเป็นร้อยละ 61.22 และเป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 140 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7

1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 21 - 40 ปี มีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 46.82 และมีอายุ 41 -60 ปี มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 33.79 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.08 และมีอายุ 61 ปีขึ้นไป มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.31 น้อยที่สุด

1.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16 และระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 ระดับอนุปริญญา/ปวส. มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.23 และปริญญาตรี/สูงกว่า มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.03 น้อยที่สุด

1.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตร/รับจ้าง มีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 53.19 และมีอาชีพ แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.71 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.51 และมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.56 น้อยที่สุด

2. ผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการตัดสินใจ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพศหญิง พบว่า ด้านการ

ดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการประเมินผล และด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวม อายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด อายุ 21 - 40 ปี อายุ 41 - 60 ปี และอายุ 61 ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุต่ำกว่า 20 ปี พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ และด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อายุ 21 - 40 ปี พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล และด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อายุ 41 - 60 ปี พบว่า ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการดำเนินกิจกรรม และด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อายุ 61 ปี ขึ้นไป พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการประเมินผล และด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวม ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า อยู่ในระดับมาก มัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรี/สูงกว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ และด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อนุปริญญา/ปวส. พบว่า ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ และด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ปริญญา

ตรี/สูงกว่า พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการประเมินผล และด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม เกษตร/รับจ้าง อยู่ในระดับมาก ค้าขาย/ธุรกิจ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพแม่บ้าน นักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เกษตร/รับจ้าง พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ค้าขาย/ธุรกิจ พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ และด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ และด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอาชีพ แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

3.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน ตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้าง

พื้นฐาน โดยรวม ที่มีอายุต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวม ที่มีอาชีพต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสนอปัญหาการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. **ด้านการร่วมตัดสินใจ** เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมให้กับผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตน้อยไป องค์การบริหารส่วนตำบลได้เชิญประชาชนเข้าร่วมกำหนดความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานน้อย

2. **ด้านการดำเนินกิจกรรม** เรื่องประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ยกรรการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลเชิญประชาชนเข้าร่วมสำรวจความคิดเห็นของประชาชนร่วมกันเพื่อกำหนดปัญหาและความต้องการของแต่ละหมู่บ้าน

3. ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ให้ค่าตอบแทนแก่ประชาชนเมื่อเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดแผนพัฒนาตำบล ประชาชนไม่ค่อยมีความภาคภูมิใจกับประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ด้านการประเมินผล เรื่องประชาชนไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมประเมินองค์การบริหารส่วนตำบลมากนัก ประชาชนมีการติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้อย

ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้เสนอแนวทางแก้ไขการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. ด้านการร่วมตัดสินใจ เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมให้กับผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้เข้าร่วมกำหนดความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้น

2. ด้านการดำเนินกิจกรรม เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนเข้าร่วมสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อกำหนดปัญหาและความต้องการของแต่ละหมู่บ้าน

3. ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ค่าตอบแทนแก่ประชาชนเมื่อเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดแผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของประชาชน

4. ด้านการประเมินผล เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้เข้าร่วมประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้เข้าร่วมติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในทุกโครงการ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 21 - 40 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตร/รับจ้าง มากที่สุด ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานน้อยไป เหตุผลเนื่องมาจากประชาชนส่วนมากเป็นผู้ชายจึงมุ่งแต่การทำมาหากิน มีผลทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงภาระที่ต้องดูแลครอบครัว เพราะส่วนใหญ่เป็นผู้มีครอบครัวแล้ว ส่วนใหญ่ยังคิดว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการและหน่วยงานส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาของชุมชน และไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ จึงต้องให้ความสำคัญกับประชาชนให้มาก เชิญให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน บริหารงานอย่างเปิดเผย สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรามิล พัฒนมนกลเชษฐ (รามิล พัฒนมนกลเชษฐ, 2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ เจริญแก่นทราย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด ” (อนันต์ เจริญแก่นทราย, 2545) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหาระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ด และเพื่อศึกษาถึงความต้องการมีส่วนร่วมของประชคมในการจัดทำแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ระดับปานกลาง

ด้านการตัดสินใจ พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนมากเป็นเพศชาย และกำลังอยู่ในวัยทำงานสร้างตัวเอง มีอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทำการเกษตรเป็นส่วนมากไม่ค่อยได้มีเวลามากนักกับการติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบล และทางราชการ อีกปัจจัยหนึ่งก็คิดว่าเป็นหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงไม่เข้าใจการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานของประชาชน ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้กับผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดิกานต์ แสนไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ อำเภอ ภูหลวง จังหวัดเลย (ธิดิกานต์ แสนไทย, 2549) ผลการวิจัยพบว่า 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนา สามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้ 2.1 ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะมีบทบาทในการเสนอแผนงาน/โครงการของชุมชนต่อส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาข้อคำถามรายข้อแล้ว พบว่า ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางราชการในเรื่องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อภิปรายได้ว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ ได้รับแจ้งข่าวสารในด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ ที่ได้จัดทำขึ้นเป็นใบปลิว แผ่นพับ วารสาร องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประจำ และพบว่า ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้กับผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญการทำอาชีพ และครอบครัวของตนเอง โดยคิดว่าเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ที่ต้องจัดทำ ดังนั้นองค์การบริหาร

ส่วนตำบลควนหนองหงษ์ ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงส์ดำเนินการ จึงจะทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า “ในกิจกรรมทุกอย่างควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อให้เขาได้เป็นผู้ตัดสินใจทำงานได้ตามที่เขาได้ตัดสินใจไปแล้วด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เขาได้ปฏิบัติตามความสนใจและความต้องการของเขา ซึ่งจะทำให้เขาได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง” (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2550)

ด้านการดำเนินกิจกรรม พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพโดยรวม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเหตุผลส่วนตัวทั้งการทำมาหากิน ภาระที่ต้องเลี้ยงดูครอบครัว จึงทำให้ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมการบริหารงานร่วมสำรวจความคิดเห็น ร่วมเป็นกรรมการเปิดช่องประมูลราคา ตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของทางองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นผู้บริหาร คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ ต้องดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งให้มีส่วนร่วมสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อกำหนดปัญหาและความต้องการของแต่ละหมู่บ้าน ร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมในการทำหน้าที่เป็นกรรมการเปิดช่องการประกวดราคา จัดซื้อ จัดจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมในการทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมสำรวจข้อมูลที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ เจริญแก่นทราย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหาระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด และเพื่อศึกษาถึงความต้องการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่

ระดับปานกลาง โดยพบว่าปัญหาในด้านการติดตามประเมินผล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการร่วมปฏิบัติ และด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการติดตามประเมินผล พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ไม่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา รองลงมาคือไม่ได้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ด้านการร่วมปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีตำราเอกสารให้ประชาคมศึกษาค้นคว้าถึง ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ หน่วยงานราชการของอำเภอไม่ให้การสนับสนุนประชาคม มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ พบว่าปัญหามีมากที่สุดคือ การไม่มีโอกาสกำหนดความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ การไม่มีโอกาสกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ภาเวช ฌ เชียงใหม่ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาคมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่” พบว่าสมาชิกประชาคมทั้งในระดับหมู่บ้านและตำบลต่างมีความเห็นว่าประชาคมเป็นเหมือนตัวแทนของประชาชน ที่สามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ดีกว่ารูปแบบของภาคราชการโดยเสนอแผนงาน/โครงการของชุมชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล จะทำให้โครงการต่าง ๆ ได้รับการผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (ทิพย์ภาเวช ฌ เชียงใหม่, 2544)

ด้านการรับผลประโยชน์ เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพโดยรวม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนมากไม่ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับค่าตอบแทนที่ได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เหมาะสมกับงานที่ร่วมทำ จึงไม่ค่อยอยากที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของจิระพัฒน์ หอมสุวรรณ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของสภาตำบล กรณีศึกษาสภาตำบลในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมของสภาตำบลในระดับต่ำได้แก่ ระดับการศึกษา การมีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน ระดับรายได้และระดับความรู้

เกี่ยวกับองค์กรประชาชนที่ทำหน้าที่ในการพัฒนา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านและปัจจัยด้านที่ตั้งตำบล ประเภทของการมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้นได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ ส่วนการมีส่วนร่วมที่น้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหามุมชน (จิระพัฒน์ หอมสุวรรณ, 2548)

ด้านการประเมินผล เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพโดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่ค่อยได้ร่วมติดตามประเมินผลการบริหารกิจการ โครงการต่าง ๆ การปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมากนักเพราะด้วยไม่เข้าใจหลักการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดิกันต์ แสนไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย” ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ให้ความสนใจที่จะแก้ไขปัญหามุมชนด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ยังคิดว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการและหน่วยงานส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหามุมชน ความคิดเป็นส่วนใหญ่สรุปว่าไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา สามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้ (1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะมีบทบาทในการเสนอแผนงาน/โครงการของชุมชนต่อส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดทำแผน เนื่องจากสามารถผลักดันโครงการต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม แต่ก็ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล (3) ไม่มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล และที่สำคัญส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ แตกต่างกัน สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ แตกต่างกัน สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ แตกต่างกัน และสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ แตกต่างกัน ที่เป็นดังนั้นเป็นเพราะว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ ไม่เท่ากัน ส่วนมากไม่มีส่วนร่วมในบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน เพราะเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับตัวเอง เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และไม่ได้ได้รับผลประโยชน์เหมาะสมกับการเข้าร่วม และบางส่วนยังไม่แน่ใจในความยุติธรรมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้พบความแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนที ดิษฐบรรจง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษาจากประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 116 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างบังเอิญ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยแบบวิธีสำรวจ (survey research) แบบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ เพศ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กับตัวแปรตามได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมวลผลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test, One-way ANOVA, Pearson Correlation จากผลการศึกษาพบว่า ประชาคม

หมู่บ้านมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลค่อนข้างต่ำ โดยผู้มีอายุระหว่าง 51-60 ปี เพศชาย มีอาชีพเกษตรกรกรรม และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน เป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุดจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาคมที่มีอายุ เพศ /อาชีพ /รายได้ต่อเดือน มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

สรุป

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็น“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบท อันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของตนเองหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (Political Participation) หรือที่เรียกกันว่าปกครองตนเอง (Local Self government) ตามระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง กล่าวคือมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในตำบล มีการดำเนินงานโดยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม และได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดทิศทางและวางแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ก็ย่อมที่จะส่งผลให้ประชาชนในตำบลมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และรู้สึกตัวว่ามีความผูกพัน มีส่วนได้ส่วนเสียต่อตนเอง ต่อถิ่นอาศัย เป็นการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบให้แก่ประเทศชาติโดยรวม

องค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านตำบลไว้ 6 ด้าน คือ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจัดการองค์กร
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และการกีฬานันทนาการ

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานน้อยไป เหตุผลเนื่องมาจากประชาชนส่วนมากเป็นผู้ชายจึงมุ่งแต่การทำมาหากิน มีผลทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงภาระที่ต้องดูแลครอบครัว เพราะส่วนใหญ่เป็นผู้มีครอบครัวแล้ว ส่วนใหญ่ยังคิดว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการและหน่วยงานส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาของชุมชน และไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ จึงต้องให้ความสำคัญกับประชาชนให้มาก เชิญให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐาน บริหารงานอย่างเปิดเผย สามารถตรวจสอบได้ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุง โดยเชิญประชาชนให้เข้าร่วมติดตาม ประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในทุกด้าน เช่น ด้านการร่วมตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการประเมินผล เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจว่า เมื่อมีการประเมินผลองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว จะทำให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล มีการพัฒนาการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านการร่วมตัดสินใจ ผู้บริหาร คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ควรปรับปรุงการบริหารงาน โดยให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบล

จัดให้กับผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกครั้ง รวมถึงให้ประชาชนเข้าร่วมวางแผนงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 การดำเนินกิจกรรม ผู้บริหาร คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ควรปรับปรุงการดำเนินการให้ประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการจ้างในโครงการต่าง ๆ การประมูล การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม

1.3 ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ผู้บริหาร คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุงให้ค่าตอบแทนประชาชน ผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดแผนพัฒนาตำบล เพื่อให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจกับประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 ด้านการประเมินผล ผู้บริหาร คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ควรปรับปรุง โดยเชิญประชาชนให้เข้าร่วมติดตามประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในทุกด้าน เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจว่า เมื่อมีการประเมินผลองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว จะทำให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล มีการพัฒนาการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมการช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.3 ควรศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่กรรมการตรวจสอบการจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนหนองหงษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

- จิระพัฒน์ หอมสุวรรณ.(2548).การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของสภาตำบล: กรณีศึกษาสภาตำบลในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิพย์ภาเวช ฌ เชียงใหม่.(2544).การมีส่วนร่วมของประชาคมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดิกานต์ แสนไทย. (2549). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย. ศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- รามิล พัฒนมงคลเชฐ. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). นักพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- อนันต์ เจริญแก่นทราย. (2545). ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.